

Aberson: "Ons gezicht is Baksteen":

Toeleveringsbedrijf bestaat 50 jaar.

Tekst:

Tussen een bouwmaterialenhandel en een bedrijf dat zich toelegt op de selectieve levering van grof-keramische produkten aan de bouwwereld, bestaat een ragfijn verschil. Het is het verschil tussen "geciviliseerd" en "erudiet", zonder ook maar enigszins afbreuk te willen doen aan de betekenis van het eerste woord. Aberson, op 18 september 1979 vijftig jaar jong, en sedert 1931 in Zwolle gevestigd, kan men met recht erudiet noemen. Als toeleveringsbedrijf dankt het zijn unieke positie in de bouw aan een vele jaren lange ervaring en een uit de praktijk verworven vakkennis. Het resultaat is een handelsgebied dat alle provincies omvat en ook tot buiten de grenzen van ons land reikt. Een bedrijf met een jaar-omzet van circa 65 miljoen gulden. Zijn eruditie schuilt echter in een know-how, waarin een esthetisch vormbesef van de gebouwde omgeving wonderwel aansluit met een rijk gesegmenteerde kennis van de materialen die men vertegenwoordigt en verkoopt. Om deze reden heeft Aberson een sterk adviserende functie; het is geen winkel waarin de afnemer lukraak zijn produkten betreft. Integendeel. Aberson staat als een intermediair tussen architecten/bouwondernemers/opdrachtgevers en fabrikanten in. Door zijn intensieve kontakten met ontwerpers en vormgevers door het gehele land is Aberson, als weinige andere ondernemingen in zijn soort, in staat kennis te nemen van wensen en eisen tenaanzien van bouwprodukten, deze te vertalen en over te brengen aan de desbetreffende producenten.

Centraal gelegen

Anderzijds is de relatie die Aberson met architecten onderhoudt, vaak al vanaf het moment dat een ontwerp nog in een beginstadium verkeert, van eminent belang. Men mag daarbij de vestiging van Aberson in de aantrekkelijk centraal gelegen provincie-hoofdstad Zwolle niet onderschatten. Het is geen uitzondering dat architecten met de ontwerpen van utiliteitswerken (ziekenhuizen, overheidsgebouwen) of woningbouwprojecten in hun koffer naar Aberson reizen. Het pand waarin de onderneming is gevestigd, beschikt immers over ruime toonkamers, waarin de materialen die Aberson in zijn assortiment voert, op aanschouwelijke wijze worden geëxposeerd. Wat meer is, de ontwerpen worden met deskundigen bestudeerd op mogelijke "materiaal-invulling". De kleur van de baksteen, het raffinement van een bepaalde voeg op een groot gemetseld vlak, de vloeren, de scheidingswanden, het pannendak, het zijn zaken waarmee Aberson vanouds vertrouwd is. Van gerealiseerde projecten die typerend zijn wegens hun materiaaltoepassing, is een uitvoerige diapresentatie

aangelegd. Want niets is zo belangrijk als het zichtbaar maken van een totaal concept.

Ervaring en marktkennis

De kennis die Aberson in de loop der jaren heeft vergaard, is aangepast en gecorrigeerd, naarmate het bouwen gecompliceerder is geworden. Dat was essentieel om blijvend deskundig advies te kunnen verlenen. Wat is er niet veranderd sedert het einde van de Tweede Wereldoorlog, tevens het startpunt van Aberson's snelle groei? En hoe ingrijpend hebben nieuwe inzichten over de gebouwde omgeving, die sedert de jaren zestig ingang hebben gevonden, de architectuur van onze (nieuwe) steden beïnvloed! Het vergt een grote en veelzijdige deskundigheid, in bijzonder ook: het creatieve vermogen zich in denkbeeldige vorm-situaties te verplaatsen, om al in een heel vroeg stadium met opdrachtgever/architect vast te stellen welke materialen het meest tot hun recht komen in een ontwerp. Een produkt wordt gekozen op kleur en technische aspecten. Maar het beschikbare budget kan weleens een compromis noodzakelijk maken. Juist in zulke gevallen komt het erop aan op grond van ervaring en marktkennis, een materiaal te selecteren dat weliswaar goedkoper is maar de gewenste eigenschappen en kwaliteiten optimaal in zich verenigt. Kennisoverdracht, dáár gaat het om.

Grove bouwmaterialenpakket

Aberson levert een pakket grof keramische-, beton, en kalkzandsteen materialen waaruit een gebouw, globaal genomen, in een keer kan worden samengesteld, van "vloer tot nok". Op dit gebied is Aberson een toonaangevend bedrijf in Nederland. De produkten die men vertegenwoordigt, zijn veelal rationeel in te passen in procedures welke gebonden zijn aan de wenken en voorschriften, de prijsbepalingen en indiceringen die zo sterk in de bouw gelden. Deze wijze van bedrijfsvoering, gericht op een relatief grote verkoop met kleine marges, komt in bijzonder tegemoet aan de praktische wens van de gebruiker (architect/aannemer). Deelt men de produkten in categorieën in, dan blijkt Aberson zijn afzet te hebben afgestemd op de hoofdzaken in de bouw, kortweg het grove bouwmaterialen pakket genoemd.

Gevarieerd gamma

Aberson levert kalkzandsteen voor bouw- en spouwmuren, keramische en betonvloeren en scheidingswanden in gasbeton en gips, keramische en betondakpannen en aanverwante artikelen. Het accent ligt echter op een rijk gevarieerd gamma van bakstenen, zowel voor exterieur- als interieur-toepassing. Hoe vitaal deze vertegenwoordiging en verkoop voor Aberson zijn, spreekt uit de cijfers: van de gehele omzet neemt de handel in gebakken metselsteen meer dan 50% in. "Ons gezicht is baksteen", zegt men niet zonder reden.

Specialisten

Een terdege kennis van de vele steensoorten, waarmee ons land dankzij de rivieren zo rijk gezegend is, is een zeldzaam goed aan het worden. Niet alleen daarom prijst Aberson zich gelukkig dat het specialisten op het gebied van baksteen in huis heeft. Het bouwen in baksteen geeft uiting aan een traditie die vanuit de historie de sfeer, het karakter en de bouwstijl van onze steden heeft bepaald...Het is een traditie die het alleszins waard is om in een geheel eigentijdse versie te worden voortgezet. De motivatie om een wezenlijke bijdrage te leveren aan de totstandkoming van een verantwoord stedelijk milieu paart Aberson aan een gezonde handelsgeest. De bezoeker kan zich in het bedrijfspand in Zwolle breed oriënteren op de toepassing van een bepaalde steen, eventueel in combinatie met een bijbehorende voeg. De panelen in de toonkamers geven tezamen een staalkaart te zien van de meest voorkomende stenen. Maar voor de begeesterde ontwerper, die al op papier gewend is in kleur en structuur te denken en te tekenen, bevindt zich in de kelder een vaste collectie van 30.000 stenen. Omdat Aberson vrijwel alle huidige Nederlandse produkten in huis heeft en een beeld van hetgeen verder in Europa gemaakt wordt, kunnen wij spreken van 1.000 sorteringen. Daar kan men tot in details kennis nemen van alle mogelijke bijzonderheden. Soms wordt een project geheel in steen, compleet met voegverband, op schaal uitgetekend voor een vormgever een definitieve keuze durft te doen.

Service-verlening

De aflevering van de materialen is een hoofdstuk apart. In 99% van alle opdrachten gaan de produkten rechtstreeks van de fabriek naar de gebruiker. Het vervoer, hetwelk uiteraard gespecialiseerd is, is per artikel nog verder bij de medewerkers op de desbetreffende afdeling afgebakend, met behoud van het persoonlijke contact. Eveneens vertolkt Aberson desgewenst de taak des handelsinzake krediet overbrugging uiteraard met in achtname van bepaalde normen.

Daar stootvoorraden veelal bij de fabrieken op het juiste moment ontbreken voor de grote hoeveelheden welke voor Aberson wekelijks nodig zijn, kan in vele gevallen vanuit eigen reserve voorraad bij produktiestoringen of toenemende vraag geput worden. De circa 10 landelijke opslagen, onder andere te Elst, Zwolle, Staphorst en Zuidbroek, fungeren tevens, voor vele exclusieve produkten, om kleinere aankopen in zijn geheel te kunnen voorzien. De deskundige verkopers begeleiden leveranties veelal vanaf het moment van keuze bepaling, tot bij de gevelvorming in welke periode, van soms meer dan een jaar en mede gezien de aard van het produkt, dit veel aandacht vereist. De medewerkers - specialisten - zijn gezien de landelijke functie van het bedrijf gespreid in den lande gevestigd en snel te ontbieden. Ondanks de steeds meer gespreide bouw, worden hoeveelheden geleverd van 1.000 stuks tot 1 miljoen stuks, of soms zelfs tot 10 miljoen of meer,

baksteen en/of kalkzandsteen per object en van het verdere pakket zijn de hoeveelheden geheel afhankelijk van wens en vormgeving.

Familie-bedrijf

Aberson is een familie-bedrijf. Directeur...
Mr. Aberson, afstammeling van Engelse voorouders die in 1572 wegens godsdienstvervolgingen zich nogal geconcentreerd in Nederland vestigden (Laag Keppel), staat aan het hoofd van de onderneming sinds november 1954, welk feit ook feestelijk zal worden herdacht tijdens de viering van het 50-jarig bestaan van Aberson op 16 november.

De groei van het bedrijf is mede te danken aan een gezonde teamgeest, als gevolg van een goede keuze van de huidige circa 40 medewerkers, gepaard aan een zeer grote inzet van allen en gezond ondernemerschap. De algemeen directeur

Hi. Aberson stelt nadrukkelijk: "Het is niet de branche die goed of slecht gaat, maar de mens en het team in die branche, die we als het ware zelf gevormd hebben, waardoor een zeer nuttig gespecialiseerd apparaat ontstaan is, ten dienste van de bouwwereld".

Spreiding taken en werkzaamheden

Met dezelfde zin voor rationaliteit waarmee de vertegenwoordiging, de in- en verkoop distributie van de bouwmaterialen zijn geregeld, zijn ook de taken en werkzaamheden van Aberson's stafleden gespreid en verdeeld. De opbouw van de zaak is als volgt:

circa 100 chauffeurs die dagelijks Aberson's wagens bemannen en veelal ambassadeurs genoemd kunnen worden, omdat op het moment van aflevering zij Aberson's representanten zijn. Naast reeds genoemde deskundigen op gebied van materiaal en vervoer, een zeer efficiënt werkende administratie met krediet- en kostenbewaking. Acquisitie, verkoop en deels inkoop lopen gezien de vaak persoonlijke relaties veelal parallel. De directie van Aberson bestaat uit een driemanschap.

De Heer H. Aberson, algemeen directeur, de Heer J.J.M. Haasdijk, commercieel directeur en de Heer J. Bakker, financieel directeur, aangevuld tot een kerngroep van 6 man met de Heer D. Bremmer, hoofd van de administratie, de Heer Th.G. Föster, coördinator en de Heer R. Smit, hoofdvertegenwoordiger. Iedere veertien dagen komt deze kerngroep bijeen, samen met de verkoop, expeditie en acquisitie medewerkers, teneinde de zaken door te praten en de vinger in het bouwgebeuren aan de pols te houden en alert te zijn op marktbevingen.

Historie

Ondanks zijn 50-jarige bestaansgeschiedenis wil Aberson in de eerste plaats een moderne onderneming zijn met expansielust.

Een blik in het verleden leert dat Aberson vanaf de datum van oprichting op 18 september 1929 in Groningen de middelen niet heeft geschuwd zich aan veranderende omstandigheden aan te passen. Zich te vernieuwen. Reeds in 1931 verhuisde de onderneming naar Zwolle. Van hieruit kon men de afstand tussen de voor het merendeel langs de rivieren gelegen fabrieken en het Noordoosten van het land, Aberson's eerste en oudste afzetgebied, beter overkoepelen. De relatie met de gebakken steen voert dus terug tot de oorsprong van Aberson. Zelfs verder nog. Want de grootvader van H. Aberson bezat in Steenwijk al een rayonale houthandel. G.J. Aberson, oprichter van Aberson Bouwmaterialen B.V., startte als houtinkoper in de Oost-Europese landen. Zoals ook in de natuur heeft het hout zich versteend sinds 1929.

Een mijlpaal in de historie van Aberson was de drooglegging van de Noordoostpolder in 1942. Gedurende de oorlogsjaren en nog lang erna kon men in een periode van grote schaarste bouwwerken van materialen voorzien. Na de oorlog nam de concentratie op Noord-Nederland geleidelijk af, zij verlegde zich naar het Westen en het Zuiden, waarbij de polders nog steeds de basis bleven. Stuwende kracht was G.J. Aberson, de vader van de huidige directeur H. Aberson. Direct na de Tweede Wereldoorlog beschikte Aberson over een groot gedeelte van de toen nog aanwezige produkties en verzorgde hiermede onder andere de noodwoningbouw in Zeeland en de Betuwe.

Tengevolge van een auto-ongeluk kwam de Heer Aberson op 5 november 1954 om het leven en stond zijn zoon als betrekkelijk onervaren drie-en-twintig-jarige voor de loodzware taak het roer van een bedrijf over te nemen dat toen al een omzet van 5 miljoen gulden haalde. Met een uiterste inspanning van het vijf man sterke personeel werden de lastigste klippen in deze moeizame startperiode omzeild en kon de ontwikkeling worden voortgezet, waar zij leek te zijn afgebroken. Nieuwe afzetgebieden als Arnhem en omgeving en uitbreiding van de stad Utrecht werden aangeboord, terwijl Groot-Zwolle en Amsterdam van oudsher tot de afzetgebieden behoorden. In niet onbelangrijke mate had de bestedingsbeperking in 1957 invloed op verdere uitzuivering naar andere landstreken. Terugval in de verkoop - was het motief van Aberson - moest hoe dan ook vermeden worden.

Vestiging Zuidbroek

In de jaren zestig heeft Aberson de markt in Noord-Oost Nederland, die men eerder bewust had losgelaten, heroverd. Het resultaat van de gevoerde "heroveringstaktiek" is indrukwekkend genoeg. Momenteel maakt de handel met de drie

noordelijke provincies ca. 20% uit van de bedrijfsomzet.

Een onderneming verjongt, vernieuwt zich. Het pand in Zwolle dat Aberson in 1970 betrok, is al een keer gemoderniseerd. De showroom diende radicaal gewijzigd te worden, omdat architecten, beleggers en particulieren uitvoeriger en meer visueel advies verlangden. De gebakken steen, in zijn ongekende verscheidenheid, werd herontdekt. Het tot dan bij weinigen levende verlangen naar een kleinschalige vormgeving en toepassing van natuurlijke materialen liet zich algemeen en in brede lagen van de bevolking gelden. Wat dit betreft, forceerde het Monumentenjaar 1975 een doorbraak. Voor het eerst sinds lange jaren durfde men, verwijzend naar de zo aangenaam ervaren traditionele bebouwing in historische stadswijken, hardop uit te spreken, dat een menselijke schaal en maatvoering het leefklimaat van eigentijdse architectuur kunnen verzachten.

Men kan nimmer terug op een eenmaal ingeslagen weg. Aberson gaat voort. Nostalgische tendenzen in de hedendaagse bouwkunst hebben betekenis zolang zij een reactie verwoorden. Maar bouwen is meer dan het scheppen van een fraaie vormgeving; het is evengoed een economisch en industrieel gebonden proces, is de filosofie van Aberson. Rationele methoden, zoals modulaire coördinatie, en standaardisatie zullen het bouwen als zodanig kunnen wijzigen. Binnen het raam van de technische en economische mogelijkheden, echter, zullen authentieke bouwmaterialen hun waarde behouden. Daarover kan geen twijfel bestaan.